

ภาควิเคราะห์

สำนักหอสมุด

การวิเคราะห์ปัญหาการแปลพร้อมแนวทางแก้ปัญหา

ในการแปลเรื่อง “ประวัติศาสตร์รัสเซียสมัยใหม่: จากพระเจ้านิโคลัสที่ 2 ถึงวลาดีมีร์ ปูติน” (A History of Modern Russia: From Nicholas II to Vladimir Putin) นั้น ผู้แปลพบอุปสรรคในการแปลหลายประการ ทั้งในระดับความเข้าใจต้นฉบับและระดับการถ่ายทอด โดยส่วนใหญ่จะประสบปัญหาในระดับการถ่ายทอดอันเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ทำให้ต้องมีการปรับบทแปลเพื่อให้บทแปลสามารถสื่อความหมายได้ถูกต้องครบถ้วนตามต้นฉบับและขณะเดียวกันภาษาไทยก็จะต้องมีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด อีกทั้งต้องมีความสละสลวยด้วยเช่นกัน นอกจากนี้จะต้องปรับบทแปลโดยอ้างอิงหลักการแปลแล้ว ผู้แปลยังได้ศึกษาหาความรู้ในเรื่องที่แปลเพื่อให้มีความเข้าใจมากขึ้นและเพื่อให้มีภูมิหลังเป็นพื้นฐานสำหรับการเลือกใช้คำ ชื่อเฉพาะ จำนวน หรือรูปประโยคที่มักใช้ในเรื่องดังกล่าวด้วย

สำหรับการวิเคราะห์ปัญหาการแปลในสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้แปลขอนำเสนอประเด็นปัญหาที่พบโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คือ ปัญหาการแปลระดับความเข้าใจต้นฉบับ ซึ่งต้องทำความเข้าใจบรรยากาศทางการเมืองในช่วงเวลาดังกล่าว ลักษณะการปกครองของรัสเซีย และเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ต่างๆ ที่ได้ส่งผลกระทบต่อรัสเซียในขณะนั้น

ส่วนที่ 2 คือ ปัญหาการแปลในระดับการถ่ายทอด ผู้แปลได้สรุปประเด็นปัญหาต่างๆ พร้อมแนวทางแก้ปัญหา โดยอ้างอิงวิธีปรับบทแปลในหนังสือหลักการแปลของสัญญาวิ สายบัว (2542, น. 64-75) และเพิ่มการแก้ปัญหาบางประการที่พบจากการแปลงานฉบับนี้ ซึ่งการปรับบทแปลจะแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับคำ หมายถึง คำ จำนวน หรือโวหาร ที่จะใช้ในบทแปล และ 2) ระดับโครงสร้างของภาษา หมายถึง เสียง โครงสร้างของคำ และโครงสร้างของประโยค

ปัญหาการแปลระดับความเข้าใจต้นฉบับ

ในเรื่อง “ประวัติศาสตร์รัสเซียสมัยใหม่: จากพระเจ้านิโคลัสที่ 2 ถึงวลาดีมีร์ ปูติน” (A History of Modern Russia: From Nicholas II to Vladimir Putin) ซึ่งผู้แปลได้เลือกแปลบทที่ชื่อว่า “รัสเซียเป็นอย่างไร? (ค.ศ. 1900-1914)” หรือ “And Russia? (1900-1914)” นั้น ผู้แปลจะต้องเข้าใจเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์รัสเซียทั้งในช่วงเวลาดังกล่าวและก่อนหน้า ซึ่งเป็นช่วงที่มีความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเกิดขึ้นมากมาย โดยต้นฉบับพยายามสื่อถึงบรรยากาศของสังคมยุคนั้นที่เกิดความไม่พอใจระบอบราชาธิปไตย โดยเฉพาะองค์พระมหากษัตริย์ของตน รวมถึง

เหล่าชนชั้นสูงที่ได้รับอภิสิทธิ์และมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีกว่าพวกตนอย่างมาก อันเป็นมูลเหตุสำคัญในการปฏิวัติครั้งใหญ่ของประเทศในปี ค.ศ. 1917 และส่งผลให้ระบอบราชาธิปไตยต้องล่มสลายไปในที่สุด

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในต้นฉบับ ผู้แปลจึงต้องค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์รัสเซียที่เป็นภาษาไทย ทั้งนี้เพื่อให้มีความรู้เป็นพื้นฐานในเรื่องดังกล่าวและยังจะได้เรียนรู้การใช้คำ สำนวน หรือชื่อเฉพาะต่างๆ ซึ่งจะได้นำมาเลือกใช้อย่างเหมาะสมในงานแปล

ปัญหาการแปลในระดับการถ่ายทอด

ในขั้นตอนการถ่ายทอดเป็นภาษาไทยนั้น ผู้แปลได้มุ่งถ่ายทอดอย่างตรงไปตรงมา แต่ด้วยความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ทำให้พบปัญหาในการถ่ายทอดมากมาย ซึ่งผู้แปลต้องแก้ปัญหาโดยใช้วิธีการปรับบทแปล โดยกระทำเมื่อมีความจำเป็นที่จะทำให้บทแปลเป็นที่เข้าใจได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สามารถถ่ายทอดบทแปลได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ทั้งยังมีความเป็นธรรมชาติในภาษาไทย หมายถึง เป็นลักษณะที่คนไทยนิยมใช้ โดยมีจุดประสงค์ให้ฉบับแปลสามารถสร้างผลตอบสนองในตัวผู้อ่านได้ใกล้เคียงกับปฏิกริยาของผู้อ่านต้นฉบับ ซึ่งสามารถแบ่งปัญหาออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับคำและระดับโครงสร้างของภาษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปัญหาระดับคำ

ปัญหาระดับคำเป็นปัญหาในการถ่ายทอดที่ผู้แปลพบมากที่สุดในการแปลต้นฉบับนี้ โดยมีแนวทางการแก้ไขต่างๆ ดังนี้

1. การเติมคำอธิบาย

1.1 การเติมคำอธิบายสั้นๆ ลงในบทแปลเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น โดยคำอธิบายต้องกระชับเพื่อไม่ให้บทแปลเสียอรรถรส

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“The man from Saratov found the man from Arkhangelsk almost as alien as someone from Poland or even Portugal.”

ฉบับแปล

“คนที่มาจากเมืองซาราตอฟ (Saratov) ซึ่งอยู่ทางใต้ จะรู้สึกว่าเป็นคนมาจากเมืองอาร์ฮานเกลสค์ (Arkhangelsk) ซึ่งอยู่ทางเหนือ เป็นคนแปลกหน้าเหมือนกับคนที่มาจากโปแลนด์หรือแม้แต่จากโปรตุเกส”

จะเห็นว่าชื่อเมืองทั้งสองที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับนั้น ผู้แปลเชื่อว่าผู้อ่านในฉบับแปลไม่คุ้นเคยอย่างแน่นอน จึงได้ใส่คำอธิบายไว้เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนว่าเมืองดังกล่าวตั้งอยู่ตอนใดของรัสเซีย เนื่องจากมีผลต่อการเข้าใจความหมายของประโยคโดยรวม

1.2 การเติมลักษณะนามข้างหน้าเพื่อความหมายของคำนั้นชัดเจนขึ้น จะใช้เมื่อผู้แปลต้องการนำคำในต้นฉบับมาใช้ทับศัพท์ในฉบับแปล

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ	ฉบับแปล
“Duma”	“ <u>สภาดูมา</u> ”
“Crimea”	“ <u>คาบสมุทรไครเมีย</u> ”
“rye”	“ <u>ข้าวไรย์</u> ”

1.3 หากจำเป็นต้องเพิ่มคำอธิบายที่มีรายละเอียดมาก ผู้แปลได้เพิ่มเติมไว้ด้านท้ายของฉบับแปล (ในที่นี้คือ คำอธิบายประกอบการแปล) โดยมีตัวเลขเพื่อโยงกับคำอธิบายนั้นๆ โดยจะเพิ่มเติมข้อมูลเมื่อผู้แปลพิจารณาแล้วว่าผู้อ่านควรทราบเพื่อจะให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น โดยเฉพาะงานชิ้นนี้ซึ่งเป็นงานด้านวิชาการ

ตัวอย่าง:

ฉบับแปล

“ญี่ปุ่นยุติสงครามครั้งดังกล่าวในปี ค.ศ. 1906 ผ่านสนธิสัญญาพอร์ทสมัท (Treaty of Portsmouth)¹⁴”

คำอธิบายประกอบการแปล

14 สนธิสัญญาฉบับนี้ลงนามกันที่เมืองพอร์ทสมัท (Portsmouth) รัฐนิวแฮมป์เชียร์ (New Hampshire) ประเทศสหรัฐอเมริกา (สุปราณี มุขวิจิต, 2532, น. 350-351)

2. การใช้วลีหรือประโยคแทนคำ

เป็นการแก้ไขในกรณีที่ไม่สามารถหาคำเทียบเคียงในภาษาฉบับแปลได้

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“... and the ill-educated, poorly-paid parish priest rarely counteracted the prejudices of his parishioners.”

ฉบับแปล

“... นักบวชประจำหมู่บ้านที่ขาดการศึกษาและมีรายได้น้อยแทบจะไม่ได้ลบล้างอคติของประชากรในหมู่บ้านของตน”

3. การใช้คำที่อ้างอิงถึงความหมายที่กว้างขึ้นแทนคำที่อ้างอิงถึงสิ่งเฉพาะกว่า

เนื่องจากคำนั้นอาจไม่มีคำเรียกที่เหมาะสมในภาษาฉบับแปล หรือกรณีที่ผู้แปลมีความเห็นว่าในบางบริบท การใช้คำที่เฉพาะเจาะจงไม่ได้มีผลกับความหมายของประโยคโดยรวม กลับจะทำให้ประโยคฟังดูแปลกไป จึงใช้คำที่อ้างอิงถึงความหมายที่กว้างขึ้นซึ่งเหมาะสมกว่า

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“Often a cockerel with its neck slit would be laid on the doorstep of their houses to warn them to get out of the locality.”

ฉบับแปล

“มีบ่อยครั้งจะพบลูกไก่ถูกเชือดคออยู่ที่บันไดหน้าบ้านเพื่อเป็นการเตือนพวกเขาให้ออกไปจากท้องถิ่น”

คำว่า “cockerel” หมายถึง ลูกไก่ตัวผู้ ซึ่งผู้แปลพิจารณาแล้วว่าไม่จำเป็นต้องใช้คำที่เฉพาะเจาะจงเช่นนี้ จึงแปลว่า “ลูกไก่” เท่านั้น

4. การเติมตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มความคิดต่างๆ ได้แก่ วลี หรือ ประโยค

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“Thus the Russian Empire was deeply fissured between the government and the tsar’s subjects; between the capital and the provinces; between the educated and the uneducated; between Western and Russian ideas; between the rich and the poor; between privilege and oppression; between contemporary fashion and centuries-old custom.”

ฉบับแปล

“ดังนั้นจักรวรรดิรัสเซียจึงเกิดรอยแตกร้าวขึ้นระหว่างรัฐบาลกับราษฎรของพระเจ้าซาร์ ระหว่างเมืองหลวงกับต่างจังหวัด ระหว่างผู้มีการศึกษากับผู้ด้อยการศึกษา รวมถึงระหว่างแนวคิดของตะวันตกกับของชาวรัสเซีย ระหว่างคนรวยกับคนจน ระหว่างการมีอภิสิทธิ์กับการถูกกดขี่ กระทั่งระหว่างค่านิยมร่วมสมัยกับธรรมเนียมโบราณที่มีมานานนับศตวรรษ”

จะเห็นว่าต้นฉบับใช้การเชื่อมวลีด้วยเครื่องหมาย semi-colon (;) ซึ่งภาษาไทยไม่ใช่เครื่องหมายวรรคตอนเช่นนี้ ผู้แปลจึงเติมคำเชื่อมเพื่อแสดงความเชื่อมโยงของวลีเหล่านั้น และยังทำให้ภาษา มีความสละสลวยขึ้นด้วย

5. การเปลี่ยนหน้าที่ของคำ (part of speech) ในประโยค

เป็นการแก้ไขในกรณีที่บางครั้งผู้แปลไม่สามารถแปลโดยคงหน้าที่เดิมของคำนั้นไว้ได้

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“With the increase in the urban population there was a rise in the number of shopkeepers, clerks and providers of other products and services.”

ฉบับแปล

“ซึ่งจากการเพิ่มขึ้นของประชากรในเมือง ทำให้จำนวนเจ้าของร้าน พนักงานขายของ และผู้จัดหาสินค้าและบริการอื่นๆ เพิ่มขึ้นด้วย”

จะเห็นว่าเปลี่ยนจากคำนาม “rise” เป็นคำกริยา “ทำให้ . . . เพิ่มขึ้น”

6. การพิจารณาใช้คำให้เข้ากับบริบท

โดยเฉพาะคำที่มีได้หลายความหมาย ผู้แปลจะต้องคำนึงถึงบริบทเพื่อจะได้เลือกใช้คำที่เหมาะสม

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“The regime stipulated that trade unions should be locally based and that their leaderships should be drawn from the working class.”

ฉบับแปล

“รัฐบาลวางเงื่อนไขว่าสหภาพแรงงานควรตั้งในท้องถิ่นและตำแหน่งผู้นำของสหภาพควรเลือกมาจากชนชั้นกรรมาชีพ”

คำว่า “regime” โดยปกติแปลว่า “ระบอบการปกครอง” แต่สามารถแปลว่า “รัฐบาล” ได้ด้วยเช่นกัน หากพิจารณาจากบริบทแล้ว ในที่นี้ควรแปลว่า “รัฐบาล”

7. การปรับคำให้เข้ากับการนิยมใช้ของภาษาฉบับแปลในปัจจุบัน

หากข้อความในต้นฉบับภาษาอังกฤษสามารถหาสิ่งที่เทียบเคียงในภาษาไทยได้ ซึ่งอาจมีทั้งคำหรือสำนวน ผู้แปลก็จะปรับให้เข้ากับการนิยมใช้ในปัจจุบัน

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“The cities of the Russian Empire teemed with a new life that was bursting through the surface of the age-old customs.”

ฉบับแปล

“เมืองต่างๆ ในจักรวรรดิรัสเซียจึงเต็มไปด้วยวิถีชีวิตใหม่ที่กำลังทลายกำแพงประเพณีเดิมที่มีมาช้านาน”

8. การตัดคำทิ้งโดยไม่ทำให้สาระสำคัญของต้นฉบับเสียไป

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“Grain harvests increased by an annual average of roughly two per cent from the beginning of the 1880s through to 1913.”

ผู้แปลพิจารณาว่าคำที่ขีดเส้นใต้ทั้ง 2 คำมีความหมายเหมือนกัน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน ผู้แปลจึงแปลคำว่า “ประมาณ” เพียงครั้งเดียว

ฉบับแปล

“จำนวนการเก็บเกี่ยวเมล็ดพืชพันธุ์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 2 ต่อปีตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 1880 จนถึงปี ค.ศ. 1913”

ปัญหาระดับโครงสร้างของภาษา

ปัญหาในการถ่ายทอดระดับโครงสร้างนี้ ผู้แปลมีจุดมุ่งหมายที่จะแก้ไขเพื่อให้บทแปลภาษาไทยมีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด โดยได้แก้ปัญหานี้ใน 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับเสียง

ในต้นฉบับเรื่อง "ประวัติศาสตร์รัสเซียสมัยใหม่: จากพระเจ้านิโคลัสที่ 2 ถึงวลาดีมีร์ ปูติน" (A History of Modern Russia: From Nicholas II to Vladimir Putin) มีคำวิสามานยนาม หรือชื่อเฉพาะมากมาย ทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษ ภาษารัสเซียและภาษาญี่ปุ่นที่ถ่ายเสียงด้วยการเขียน เป็นอักษรโรมัน รวมถึงภาษาเยอรมัน ผู้แปลจึงยึดหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาต่างๆ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งมีตารางเทียบเสียงสระและพยัญชนะเพื่อให้ผู้แปลสามารถถ่ายทอดชื่อได้อย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งฉบับ

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ	ฉบับแปล
"Romanov"	"โรมานอฟ"
"Portsmouth"	"พอร์ตสมัท"
"Khlysty"	"ฮลีสตี"
"Tsushima"	"ซีชิม่า"
"Wilhelm"	"วิลเฮล์ม"

2. ระดับโครงสร้างของคำ

2.1 ปัญหาความแตกต่างด้านคุณสมบัติและการทำงานของคำตามหน้าที่ทางไวยากรณ์ในประโยค ซึ่งผู้แปลไม่สามารถคงไว้ได้ในฉบับแปล จึงแก้ปัญหาดังนี้

2.1.1 เปลี่ยนจากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยาวิเศษณ์

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

"Russia had prospective enemies to the west, south and east."

ฉบับแปล

"รัสเซียอาจมีศัตรูได้ทั้งทางตะวันตก ทางใต้ และทางตะวันออก"

2.1.2 เปลี่ยนจากคำคุณศัพท์เป็นนามวลี

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“... most rural districts in European Russia were categorized as ‘disorderly’ in summer 1905.”

ฉบับแปล

“... ในฤดูร้อน ปี ค.ศ. 1905 อำเภอต่างๆ ในชนบทของรัสเซียฝั่งยุโรปส่วนใหญ่ ถูกจำแนกว่าเป็น ‘ส่วนที่ควบคุมไม่ได้’ ”

2.1.3 เปลี่ยนจากคำคุณศัพท์เป็นกริยาวลี

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“Previously, most legal newspapers had been conservative or very cautiously liberal . . . .”

ฉบับแปล

“ก่อนหน้านี้หนังสือพิมพ์ที่จัดพิมพ์อย่างถูกกฎหมายส่วนใหญ่จะอนุรักษ์นิยมและ ใช้เสรีภาพอย่างระมัดระวังมาก”

2.2 ปัญหาความแตกต่างด้านการประกอบคำด้วยหน่วยเสียงหรือหน่วยคำ

พิเศษเพื่อบอกความหมายเพิ่มเติม เช่น เพศ (gender) พจน์ (number) กาล (tense) เป็นต้น

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“Yet the Russian Empire had weaknesses.”

ฉบับแปล

“อย่างไรก็ตามจักรวรรดิรัสเซียยังมีจุดอ่อนหลายประการ”

จากตัวอย่างได้นำเสนอความแตกต่างเรื่องการแสดงพจน์ของคำ เนื่องจากภาษาไทย ไม่มีหน่วยคำผูกพันที่เรียกว่า inflectional bound morpheme ซึ่งในที่นี้เป็นการเติม -es ที่ท้ายคำนาม “weakness” เพื่อแสดงความเป็นพหูพจน์ ผู้แปลจึงต้องเติมคำขยายที่แสดงความเป็นพหูพจน์ได้ตามต้นฉบับ ซึ่งจะสังเกตได้ว่าเมื่อเติมคำขยายแล้ว คำจะกลายเป็นวลี

3. ระดับประโยค

ผู้แปลพบปัญหาการถ่ายทอดในระดับประโยคมากมายเช่นกัน โดยมีแนวทางแก้ปัญหา
ดังนี้

3.1 การปรับระเบียบวิธีเรียงคำในวลีหรือประโยค เพื่อให้เป็นธรรมชาติใน
ภาษาไทย
ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

"Nearly half the value of Russian securities excluding mortgage bonds was held by foreigners."

ฉบับแปล

"หากไม่นับพันธบัตรจำนองแล้ว มูลค่าหลักทรัพย์ของรัสเซียเกือบครึ่งหนึ่งนั้นเป็นของชาวต่างชาติ"

ส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับ ผู้แปลยกมาแปลไว้เป็นส่วนแรกของฉบับแปล ซึ่งผู้แปลมีความเห็นว่าจะสื่อความหมายได้ดีกว่าที่จะคงการเรียงลำดับวลีของต้นฉบับ

3.2 การเปลี่ยนจากวลีเป็นประโยค โดยใช้ในการแก้ปัญหากรณีที่ผู้แปลพิจารณาแล้วว่าหากคงการแปลตามต้นฉบับ อาจสื่อความหมายได้ไม่สิ้นนักหรืออาจทำให้ภาษาไม่สละสลวย

3.2.1 เปลี่ยนวลีในประโยคต้นฉบับเป็นประโยคหลักในฉบับแปล

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

"By stirring up a xenophobic hysteria, they aimed to reunite the tsar and the Russian people."

ฉบับแปล

"พวกเขากระตุ้นความรังเกียจชาวต่างชาติอย่างรุนแรงโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้พระเจ้าซาร์และประชาชนชาวรัสเซียเป็นหนึ่งเดียวกันอีกครั้ง"

3.2.2 เปลี่ยนวลีในต้นฉบับเป็นอนุประโยคในฉบับแปล

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

"And so manufacturing and mining output rose by an annual rate of eight per cent in the last decade of the nineteenth century and of six per cent between 1907 and the outbreak of the Great War."

ฉบับแปล

"ดังนั้นผลประกอบการของการผลิตและการทำเหมืองจึงเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 8 ต่อปี ในช่วงทศวรรษสุดท้ายของศตวรรษที่ 19 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 ในระหว่าง ค.ศ. 1907 จนถึงช่วงที่ สงครามโลกครั้งที่ 1 อุบัติขึ้นอย่างฉับพลัน"

3.3 การปรับรูปประโยคปฏิเสธ

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

"It was not uncommon for miscreants to undergo vicious beating and mutilation."

ฉบับแปล

"จึงเป็นเรื่องปกติสำหรับพวกคนอันธพาลที่จะได้ประสบกับการถูกทำร้ายอย่างทารุณ และการทำให้ร่างกายไม่สมประกอบ"

3.4 การปรับรูปประโยคกรรมวาจก (passive voice)

3.4.1 ปรับให้เป็นรูปกรรตุวาจก (active voice) ในฉบับแปล

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

"Russian pride was retrieved to some extent by victory over the Turks in the war of 1877-8."

ฉบับแปล

"พวกเขาได้กู้ความภาคภูมิใจกลับคืนมาบ้างจากชัยชนะเหนือพวกเติร์กในสงครามปี ค.ศ. 1877-8"

3.4.2 แปลสกรรมกริยา (transitive verb) ในประโยคกรรมวาจกให้ออกมา
ในรูปอกรรมกริยา (intransitive verb) โดยคำที่ทำหน้าที่เป็นประธานในประโยคต้นฉบับยังคงเป็น
ประธานในฉบับแปล

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

"Thus the Russian Empire was deeply fissured between the government
and the tsar's subjects . . ."

ฉบับแปล

"ดังนั้นจักรวรรดิรัสเซียจึงเกิดรอยแตกกว้างขึ้นระหว่างรัฐบาลกับราษฎรของพระเจ้าซาร์
ระหว่างเมืองหลวงกับต่างจังหวัด . . ."

3.5 การเปลี่ยนประเภทของประโยค ใช้ในกรณีที่ผู้แปลพิจารณาว่า
หากเปลี่ยนประเภทของประโยคแล้วจะสื่อความหมายได้ดีกว่าหรือกระชับมากขึ้นในภาษาฉบับแปล

3.5.1 เปลี่ยนจากประโยคความเดียวเป็นประโยคความซ้อน

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

"An anonymous picture of the structure of Russian Imperial society
circulated before 1917."

ฉบับแปล

"รูปที่ไม่ระบุชื่อผู้วาดรูปหนึ่งซึ่งออกเผยแพร่ก่อนปี ค.ศ. 1917 แสดงถึงโครงสร้างของ
สังคมจักรวรรดิรัสเซีย"

ผู้แปลมีความเห็นว่านามวลีที่เป็นประธานของประโยคมีความยาวจนสามารถแปลให้
เป็นประโยคได้ จึงแปลโดยปรับลักษณะประโยคให้เป็นประโยคความซ้อนในฉบับแปล

3.5.2 เปลี่ยนจากประโยคความซ้อนเป็นประโยคความเดียว

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

"At the turn of the century it had been the Marxists who had been most
popular with political intellectuals."

ฉบับแปล

“ในช่วงการเปลี่ยนแปลงศตวรรษ กลุ่มผู้นิยมลัทธิมากซ์ได้รับความนิยมสูงสุดจากบรรดาปัญญาชนทางการเมือง”

3.5.3 เปลี่ยนจากประโยคความซ้อนเป็นประโยคความรวม

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ

“Even those factories which used the most up-to-date, imported machinery continued to rely heavily upon manual labour.”

ฉบับแปล

“แม้บรรดาโรงงานเหล่านั้นจะใช้เครื่องจักรนำเข้าที่ทันสมัยที่สุด แต่ยังคงใช้แรงงานคนเป็นส่วนมาก”

จากปัญหาการแปลที่กล่าวมา ทั้งปัญหาระดับความเข้าใจต้นฉบับและปัญหาระดับการถ่ายทอด จะเห็นว่าผู้แปลจำเป็นจะต้องใช้วิธีการปรับบทแปล เพื่อให้บทแปลฉบับนี้สามารถสื่อความหมายตามต้นฉบับได้อย่างถูกต้องและจะต้องทำให้ภาษาฉบับแปลมีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด โดยมีจุดมุ่งหมายให้บทแปลสามารถสร้างผลตอบสนองในตัวผู้อ่านได้ใกล้เคียงกับปฏิกริยาของผู้อ่านต้นฉบับ